

Rok od wyroku Trybunału Sprawiedliwości ws. Puszczy Białowieskiej. Co się (nie) wydarzyło

Dokładnie rok temu Trybunał Sprawiedliwości UE uznał decyzje pozwalające na zwiększenie wycinki w Puszczy Białowieskiej za niezgodne z prawem. Wyrok najważniejszego sądu Unii Europejskiej jednoznacznie wskazał, że ochrona przyrody powinna być priorytetem w zarządzaniu tak wyjątkowym lasem. Dzięki temu w Puszczy ustał ryk pił, ale nie oznacza to, że jest ona bezpieczna. Podległe ministrowi środowiska Lasy Państwowe przygotowują się do wznowienia wycinek.

Dokładnie rok temu Trybunał Sprawiedliwości UE uznał decyzje pozwalające na zwiększenie wycinki w Puszczy Białowieskiej za niezgodne z prawem. Wyrok najważniejszego sądu Unii Europejskiej jednoznacznie wskazał, że ochrona przyrody powinna być priorytetem w zarządzaniu tak wyjątkowym lasem. Dzięki temu w Puszczy ustał ryk pił, ale nie oznacza to, że jest ona bezpieczna. Podległe ministrowi środowiska Lasy Państwowe przygotowują się do wznowienia wycinek.

Wyrok z 17 kwietnia 2018 roku był zakończeniem trwającej ponad dwa lata batalii o Puszcę Białowieską. W jej trakcie wycięto sto kilkadziesiąt tysięcy drzew i zdewastowano wiele wiekowych drzewostanów puszczańskich [1]. Działania ówczesnego ministra środowiska Jana Szyszki spotkały się ze zdecydowanym oporem społecznym. Organizacje pozarządowe zrzeszone w koalicji Kocham Puszcę poinformowały o sprawie Komisję Europejską. Ostatecznie Trybunał Sprawiedliwości UE przyznał rację obrońcom i obrończyniom Puszczy - zwiększenie wycinki było nielegalne, a decyzje ministra i dyrektora generalnego Lasów Państwowych powinny zostać anulowane [2].

Decyzja dyrektora generalnego, zezwalająca na cięcia w starych drzewostanach, została wycofana miesiąc po wyroku. Niestety, ani minister środowiska, ani Lasy Państwowe nie zrobiły nic więcej, by wykonać wyrok Trybunału i objąć Puszcę należną jej ochroną. Zamiast tego podejmują kolejne działania pozorowane i przygotowują się do wznowienia wycinki.

Po pierwsze wciąż obowiązuje aneks do Planu Urządzenia Lasu dla nadleśnictwa Białowieża - napisany i przyjęty niezgodnie z prawem, dokument będący podstawą do dewastujących wycinek.

Po drugie ministerstwo z akceptacją przyjmuje fakt, że Lasy Państwowe przygotowują od kilku miesięcy nowe aneksy dla puszczańskich nadleśnictw. Oznacza to, że czeka nas kolejna wycinka w Puszczy. Dokumenty są już gotowe i czekają na upublicznienie [3].

Po trzecie trwa kampania Lasów Państwowych które snują katastroficzne wizje będące preludium do wycinki. Poprzez alarmistyczne komunikaty dotyczące zagrożenia pożarowego w Puszczy, Lasy Państwowe chcą zwiększyć publiczną akceptację dla ponownej wycinki. Bez oparcia na danych naukowych przedstawiciele Lasów roztaczają wizję pożarowej apokalipsy, którą w Puszczy ich zdaniem mają wywołać martwe drzewa [4].

Po czwarte, kilka tygodni po ogłoszeniu wyroku Trybunału minister Kowalczyk powołał kontrowersyjny zespół, który miał zadecydować o przyszłości Puszczy Białowieskiej. Skład zespołu jasno wskazywał, że jego celem było wypracowanie sposobu dalszej eksploatacji Puszczy Białowieskiej, a nie jego skutecznej ochrony.

Po piąte minister całkowicie zignorował przygotowaną przez naukowców pod przewodnictwem

Rok od wyroku Trybunału Sprawiedliwości ws. Puszczy Białowieskiej. Co się (nie) wydarzyło

profesora Tomasza Wesołowskiego propozycję rozszerzenia parku narodowego na obszar całej Puszczy. Dokument ten pokazywał, w jaki sposób można pogodzić istniejące reżimy ochronne z dobrem mieszkańców okolic Puszczy.

Ostatni rok zwłoki posłużył zwolennikom wycinki do zwarcia szyków i przygotowania się do dalszych destrukcyjnych działań. Wprawdzie po wyroku Trybunału trudniej jest Puszcę Białowieską zniszczyć aktywnie, ale można ją niszczyć przez zaniechanie niezbędnych dla jej skutecznej ochrony działań.

Ochronę Puszczy można zapewnić jednym zdecydowanym i odważnym krokiem - rozszerzając na cały jej teren park narodowy. Oczekują tego naukowcy, zdecydowana większość Polaków [5], postulują od lat organizacje pozarządowe oraz część lokalnej społeczności.

Przypisy:

- [1] <http://www.greenpeace.org/poland/pl/wydarzenia/polska/Raport-z-dewastacji-Puszczy---2017/>
- [2] <https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2018-04/cp180048en.pdf>
- [3] <https://www.gazetaprawna.pl/artykuly/1389027,aneksy-do-planow-urzedzenia-lasu-nadlesnictw-puszczy-bialowieskiej.html>
- [4] <http://bialystok.wyborcza.pl/bialystok/7,35241,24660393,puszcza-bialowieska-lasy-panstwowe-strasza-eksplozja-magazynu.html>
- [5] <https://oko.press/cala-puszcza-parkiem-narodowym-tego-chce-84-proc-polakow/>

Kontakt:

Radosław Ślusarczyk, Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, tel. 660 538 329,
suchy@pracownia.org.pl